

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“

РЕЦЕНЗИЯ

на представените трудове за участие в конкурс за академичната длъжност ПРОФЕСОР, по професионално направление 3.4. Социални дейности (Психосоциална работа с деца), област 3. Социални, стопански и правни науки, обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски” в ДВ, бр. 52 от 2.07.2019 г.

Рецензент: проф. д-р Даниела Христова Тасевска

Кандидат: доц. д-р Васка Славчева Станчева-Попкостадинова

I. Кратки биографични данни за кандидата

Кандидатът за заемане на академичната длъжност „професор” доц. Васка Славчева Станчева-Попкостадинова представя своята научна продукция в контекста на една достойна лична биография с очевидни постижения в различните сфери на професионалната си реализация. Биографичните факти свидетелстват за поетапно извървян творчески път – с надграждане, разнообразяване и задълбочаване на професионалните компетенции.

Доц. д-р Васка Славчева Станчева-Попкостадинова е преподавател в ЮЗУ „Неофит Рилски“ от 1992 г. В професионалното си развитие на преподавател тя е асистент, старши асистент, главен асистент и доцент, като паралелно с това изпълнява и ръководни административни длъжности (напр. от 2014г. и до момента е ръководител на катедра «Медико-социални науки», ФОЗЗГС и от 2005 г. до 2009 г. е била зам.-декан на Философски факултет).

Кандидатката по конкурса е дипломиран магистър на Медицинска академия, гр. София, випуск 1978-1984 г. През 1999 г. доц. д-р Васка Станчева-Попкостадинова защитава докторска дисертация в Специализиран научен съвет по Неврология, Психиатрия и

Неврохирургия, гр. София на тема „Психо-социално функциониране на семейства с умствено изостанали деца”. За периода 1999-2005 г. доц. д-р Васка Славчева Станчева-Попкостадинова е специализирала Детска психиатрия в Клиника по ДЮП, Катедра по психиатрия на МУ – София, а през 2007-2009г. е изучавала и магистърска програма по психология в ЮЗУ „Неофит Рилски“, гр. Благоевград.

Списъкът с указаните членства в професионални сдружения, участия в специализации, проекти, научни форуми и извън-аудиторни дейности е доказателство за постоянната активност на доц. д-р Станчева-Попкостадинова да актуализира знанията и да разширява компетенциите си. Видно е, че кандидатката демонстрира траен интерес към проблеми от областите на детско-юношеската психиатрия, психичното здраве на населението и пренебрегването и насилието над деца.

II. Характеристика на научната и научно-приложната продукция на кандидата

Чрез така изготвения Списък на публикациите кандидатът заявява своето участие в конкурсната процедура с научна продукция от периода 2005 – 2019 г., включваща 1 монография, 36 научни статии, публикувани у нас и в чужбина и 9 броя други публикации.

От Списъка с публикациите (след 2005 г.) става ясно, че доц. д-р Станчева-Попкостадинова е автор на 13 публикации, първи автор е в 5 публикации, втори автор - в 13 публикации, трети и следващ автор - в 7 публикации.

По своята разновидност предложените научни труда попадат в следните категории научни изследвания;

- един монографичен труд;
- пет глави от книги, реферирани и индексирани в световноизвестните наукометрични бази данни Scopus и Web of Science
- 2 ръководства;

- 5 статии - в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестните наукометрични бази данни Scopus и Web of Science;
- 25 трудове от международни и национални списания и сборници от конференции с научно рецензиране.

Констатирам, че в своите съдържателни параметри научната продукция представлява адекватна теоретична база на практико-приложните занимания в досегашната професионална реализация на кандидата доц. д-р Станчева-Попкостадинова.

Намирам три сравнително автономни центъра, около които гравитира научно-изследователския ѝ интерес:

1. В областта на психосоциалните изследвания и в частност на теоретичните основи и разновидности на процедурите за ранна интервенция при деца с увреждания и подобряване на качеството на живот.

2. В областта на превенция на насилие над деца, в контекста на някои аспекти на методологията ѝ, методиките за диагностициране и технологиите за терапевтична намеса, в посока на утвърждаване на обществено-здравният подход при реализацията ѝ;

3. В областта на сравнителните приложни крос-културални проучвания по отношение на: (1) детско-юношеска психиатрия; (2) качеството на грижата на деца и на хора с увреждания; (3) разпространението и честотата на насилието и пренебрегването на деца.

Констатациите, оценките и заключенията ми от прочита на посочената в този списък научна продукция ще представя в указания по-горе ред.

С най-значима научно-изследователска стойност и творческо присъствие на автора от списъка с научни публикации се отличава монографичен труд на Васка Станчева-Попкостадинова „*Превенция на насилие над деца-мултидисциплинарна перспектива*“, ISBN: 978-954-642-

952-0. Той е със съдържателен обем от 116 страници (без библиография) и представя „квинтесенция” на научно-изследователската и практико-приложна работа на автора като национален координатор и водещ изследовател за България в мащабен изследователски проект върху насилието на деца. (Проект [FP7-HEALTH-2007-B/223478] „Балканско епидемиологично проучване на насилие и пренебрегване на деца”(2009-2013) <http://becan.eu/>).

Разглеждана на фона на професионалните интереси и реализираните научни прояви, книгата свидетелства за регулярните усилия на доц. д-р Станчева-Попкостадинова в качеството ѝ на съвременен изследовател да добави нови инструменти в областта на психосоциалната практика на деца в риск. В композиционен план, трудът включва увод, 3 основни глави, разположени в добре обмислена логическа последователност и заключение, където авторът обобщава резултатите от споделения в книгата си опит на практикуващ изследовател. Библиографската справка на използваната литература указва над 171 специализирани източника на български и чужд език, между които и Интернет ресурси. Оценявам теоретичната база на труда като релевантна на авторовия замисъл.

Въз основа на сериозен обем теоретични източници, повечето на английски език, първата част на изложението оригинално представя състоянието на феномена „насилие над деца” като социалнопсихологичен конструкт. Представена е една цялостна, задълбочена и систематична интерпретация на насилието в дискурса на историческото и понятийното му развитие през годините. Прегледът на различните виждания относно неговата етиология ясно ситуира възможните му проявления в областите на психологичното и социалното битие на човека.

С особено силен практико-приложен потенциал отличавам текста във втората и третата част на изложението по темата за превенцията на насилието над деца. Водещ стил на изложението е критическия си

изследователски маниер на автора. Доц. д-р Станчева-Попкостадинова последователно доказва тезата за необходимостта от координиран отговор на насилието над деца като предоставя полезни ориентири относно диагностиката и подходите за наблюдение на случай на насилие над деца и третирането им, в контекста на мерките за превенция.

Най-съществените постижения на автора, извлечени от съдържанието на изложението в монографичния труд, откривам в следните аспекти:

1. Не само полезно за практиката на социалната работа, но и увлекателно дори за неспециалисти въвеждане в концептуалния преглед на феномена насилие над деца.

2. Ерудирано представяне на рисковите фактори и на последствията от преживяното насилие в детството и ясно диференцирани съобразно сферите на практическото им прилагане и спецификата програми за превенция.

3. Аргументиран анализ на основни технически прийоми, прилагани в проектната платформа на Балканско епидемиологично изследване на насилие и пренебрегване на деца (BECAN), чрез идентифициране на психологичното им значение за ефектите на процеса.

4. Актуална презентация на подходящо извлечени от световния опит идеи за основните моменти на видовете превенция в съчетание с полезни методически указания за реализацията им.

5. Систематично разработен обзор на интегрирания мултисекторен подход за превенция на насилието над деца, с креативна интерпретация на теоретичните му принципи и концепции.

6. Разработен модел на координиран отговор на насилие над деца, включващ система за регистриране на наблюдение на случаи на насилие и пренебрегване на деца (CAN-MDS).

Считам, че монографията на доц. д-р Станчева-Попкостадинова адекватно откликва както на тревожните проблеми на децата преживели насилие, така и на изискванията за повишаване на качеството на преподавателската работа, чрез обвързаността ѝ със социалната практика.

Конкретизацията на общата ми висока оценка за предложените в Списъка с публикации 37 научни статии ще представя диференцирано в три рубрики, с оглед съдържателната им специфика, както следва:

Първа рубрика: *Научни статии с фокус към социалната работа за деца и възрастни с увреждания (1, 2, 3, 4, 6, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 29, 35, 36)*

Посочените в тази рубрика научни публикации се отличават с информативната си насоченост, тъй като аналитично обобщават съвременни данни за епидемиологията, политиките и услугите за деца и възрастни с интелектуални увреждания. В тях акцент е поставен както върху аргументирането на прехода от биомедицински към социален модел на увреждане, който стимулира политиките, законодателството и програмите за лица с интелектуални затруднения, приети през последните няколко години, така и върху процеса на деинституционализацията и развитието на услуги в общността за деца и възрастни с интелектуални затруднения в България и на Балканите.

Заключение: В тези публикации на ясен и достъпен научен език доц. д-р Станчева-Попкостадинова въвежда в сложната проблематика на методологичните въпроси, свързани с дефинитивните параметри на предметната област на социалната работа с деца и възрастни с увреждания. Конкретизирана е нейната многопластовост, както и множеството ѝ разновидности в понятийната употреба на термина психосоциална работа с деца и възрастни с увреждания, не само като процес, но и като дейност.

Втора рубрика: *Научни статии с фокус към играта на децата със специални потребности (17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 30, 32, 33, 37)*

Прегледът на научните статии от тази рубрика разкрива, че доц. д-р Станчева-Попкостадинова е осъществила сполучливо начинанието си да представи в дидактически редуциран вид колкото е възможно по-автентично и изчерпателно актуалния статут на играта, като социално пространство за психокорекционно влияние при деца с интелектуални затруднения, отчитайки присъствието на многобройните ѝ класически, модифицирани и в този смисъл еkleктични модели и практики. Високо оценявам приложната ориентация на научните публикации, с което безспорно се повишава полезността им както за обучението на студентите, така и за специалистите в областта на помагащите професии. Добре обмислени и логически структурирани, те разкриват ерудираната визия на кандидата, демонстриращ устойчив изследователски интерес в дискусиите около прецизирането на параметрите на играта в понятийния апарат на социалната работа с деца със специални потребности.

Заключение: Общото ми впечатление за статиите от тази рубрика, формира убеждението ми за оригиналност и същевременно балансираност на изложението, с което разработената проблематика може да се номинира като значима сред профилираните източници и успешно да усилва качеството на подготовката на бъдещите специалисти, в сферата на социалните дейности.

Трета рубрика: *Научни статии с фокус към случаите на насилие и пренебрегване на деца (5, 7, 8, 28, 34)*

Предложените в тази рубрика научни публикации, чиито съдържателни акценти са пряко обвързани с темата за насилието и пренебрегването на деца адекватно обслужват целта на доц. д-р Станчева-Попкостадинова да предостави знание за основните принципи, концепции и социалнопсихологически и диагностично-превантивни практики на междусекторния подход при събирането на данни за наблюдение на деца-жертви. Представени са основните елементи, характеристики и процедури

на системата за наблюдение на случаи на насилие и пренебрегване на деца като в стройна последователност, обясняване на изискванията и разкриване на смисъла на отделните стъпки са идентифицирани техните взаимовръзки.

Заключение: Оценявам публикациите от тази рубрика на доц. д-р Станчева-Попкостадинова за принос с практико-приложен характер. Определям като успешен опитът ѝ да фокусира механизмите на превенция на насилието над деца в създаването на модела Координиран отговор на насилие и пренебрегване на деца. Считам, че той има стратегическо значение за ефективността на превенцията на насилието над деца.

С несъмнена тежест в тази процедура откроявам и научната продукция на кандидатката, включена в раздела „Други публикации“ от Списъка с публикации. Дълбоко вярвам, че в академичната общност съществува реална потребност от наличието на нови и по-различни от досегашните учебни помагала източници на информация, ангажирани с една по-комплексна и по-интерактивно разработена презентация на проблематиката, включена в компетенциите на динамично развиващата се психосоциална и диагностична теория и практика на социалната работа. Точно в тази връзка приветствам мотивацията на доц. д-р Станчева-Попкостадинова да инвестира професионалния си ресурс в писането на книги като съавтор и в участието в проекти, като член на изследователски екип. Именно по този начин като преподавател в университет тя успешно оползотворява целта на академичната подготовка на студентите по отношение на предоставяне на знания в духа на съвременната визия за единство между науката и практиката, но най-вече пряко им съдейства при формирането на професионалните им компетенции, че те да бъдат конкурентно способни за реализация на пазара на труда. В контекста на казаното убедено заявявам, че по отношение на посочените функции, включените в раздел „Други публикации“ общо 9 научни труда от Списъка

с публикации на доц. д-р Станчева-Попкостадинова, удовлетворяват очакванията ми на рецензент, в респектираща степен.

III. Цитирания

Представени са доказателства за 26 бр. цитирания в световноизвестни бази данни с научна информация – Scopus и Web of Science; 24 бр. цитирания в монографии и колективи трудове с научно рецензиране, както и 17 цитирания в други научни издания и дисертации.

IV. Основни приноси в научната, научно-приложната и преподавателска дейност на кандидата (*след всеки принос да се посочи къде се съдържа*)

От прочита на научната продукция стигнах до заключението, че кандидатът доц. д-р Васка Станчева-Попкостадинова през годините на своята трудова дейност поддържа устойчив изследователски интерес към проблемни теми от областите на:

- *ранната интервенция на деца с увреждания* (публикации - 2, 10, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 30, 31, 32, 33, 34);
- *превенцията на насилието на деца* (публикации - I-1, 5, 8, 26, 28, 29, 30, 34).
- *сравнителни научни изследвания в теорията и практиката на социалната работа* (публикации – 3, 4, 5, 12, 14, 15, 29, 33, 35, 36, 37)

В обобщен вид откривам следните приносни моменти:

1. Успешно е конституиран общ транс-дисциплинарен модел за ранна интервенция при деца с увреждания. Той е базиран на специално разработен алгоритъм за работа с децата с интелектуални затруднения, който запазва своята независимост въпреки ограничените за България материално-технически ресурси и недостига на подготвен персонал за работа с деца (2, 10, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 30, 31, 32, 33,

34).

2. Конкретизирани са приложните сфери на ролята на играта при социално-корекционната работа с деца със специални потребности посредством типологизиране на проблемното съдържание, като тревожност, зависимости, кризи, поведенчески дефицити. Свързана с ранната интервенция е и тематичната област за играта при деца с увреждания. Приносният характер на научните трудове е свързан с представяне на научни доказателства за изключителното значение на играта за подобряване качеството на живот на децата с увреждания (18, 19, 20, 23).

3. Извършено е проучване на играта чрез включване на специалисти и учени от различни области: лекари, педагози, психолози, компютърни специалисти, инженери, ерготерапевти, кинезитерапевти и са представени научни доказателства за ролята на играта за подобряване качеството на живот на децата с увреждания и техните семейства (25, 30, 31, 32, 33). Утвърдено е използването на пилотирани селектирани компютърни игри и други информационно-комуникационни технологии за рехабилитация на деца със специални потребности. (16, 17, 24, 25).

4. Представени са данни за разпространение на случаи на насилие и пренебрегване на деца и е доказана ефективността и необходимостта от прилагане на обществено-здравният подход, чрез проучване на рискови фактори, както и проблемите на специалистите от помагащите професии, работещи по случаи на насилие над деца (I-1, 5, 8, 29, 34). Доказани са възможностите за използване на системата CAN-MDS в България (34).

V. Научно ръководство на докторанти

Доц. Васка Станчева-Попкостадинова е научен ръководител на 8 докторанти, от които двама са защитили успешно дисертационните си трудове (през 2017 г. и 2018 г.).

VI. Критични бележки и препоръки.

Считам, че приносните моменти, които открих в научните трудове на доц. д-р Станчева-Попкостадинова, публикувани след 2005, показват в синтез акцентите в съдържанието, дидактическите и изследователските постижения на цялостната ѝ научна продукция, разбира се още по-задълбочени, детайлизирани и осмислени в текстовете на основния ѝ реабилитационен труд.

VII. Заключение

Въз основа на посочените констатации, резултат от прочита на научната продукция заявявам с убеденост позиция с положителен вот на доц. д-р Васка Славчева Станчева-Попкостадинова да бъде присъдена академичната длъжност „професор”.

Дата: 03.10.2019

Рецензент:

(проф. д-р Д. Тасевска)

SOUTH-WESTERN UNIVERSITY "NEOFIT RILSKI"

REVIEW

of the submitted papers for participation in the competition for the academic position PROFESSOR, in the professional field 3.4. Social activities (Psychosocial work with children), area 3. Social, economic and legal sciences announced by the South-West University "Neofit Rilski", in SG, Issue 52 of 2 July 2019

Reviewer: Prof. Dr. Daniela Hristova Tasevska

Candidate: Assoc. Prof. Dr. Vaska Slavcheva Stancheva-Popkostadinova

I. Short biography of the applicant

The biographical facts of the candidate for the occupation of the academic position "Professor", Assoc. Prof. Vaska Slavcheva Stancheva-Popkostadinova, testify to the gradual creative path - by upgrading, diversifying and deepening the professional competences.

Assoc. Prof. Vaska Slavcheva Stancheva-Popkostadinova has been a lecturer at South-West University "Neofit Rilski" since 1992. In her professional development as a lecturer, she has also been in charge of administrative positions (eg since 2014, and until now has been the head of the Department "Medico- Social Sciences ", EPWEAS and from 2005 to 2009 was the Vice-Dean of the Faculty of Philosophy).

The candidate for the competition owns a Master's Degree from the Medical Academy, Sofia, graduated 1978-1984. In 1999, Assoc. Prof. Vaska

Stancheva-Popkostadinova, Ph.D. on the Psycho-social functioning of families with mentally disabled children. For the period 1999-2005, Assoc. Prof. Vaska Slavcheva Stancheva-Popkostadinova specialized in Child Psychiatry at the DUP Clinic, Department of Psychiatry at the Medical University - Sofia, and in 2007-2009. has also studied Master's Program in Psychology at South-West University "Neofit Rilski", Blagoevgrad.

The list of the indicated memberships in professional associations, participation in specializations, projects, scientific forums and extra-audit activities is evidence of the constant activity of Assoc. Prof. Stancheva-Popkostadinova to update her knowledge and expand her competencies to problems from the fields of child and adolescent psychiatry, mental health of the population and neglect and violence against children.

II. Characteristics of the candidate's scientific and applied production

The candidate declares her participation in the competition procedure with scientific production from the period 2005 - 2019, including 1 monograph, 37 scientific articles published in Bulgaria and abroad and 9 other publications.

From the List of Publications (after 2005) it is clear that Assoc. Prof. Stancheva-Popkostadinova is the author of 13 publications, the first author of 5 publications, the second author - in 13 publications, the third and subsequent author - in 7 publications.

In their variety, the proposed scientific papers fall into the following categories of research;

- a monograph;
- five book chapters, referenced and indexed in the world-renowned Scopus and Web of Science databases

- 2 manuals;
- 5 articles - in scientific publications, referenced and indexed in the world-famous scientometric databases Scopus and Web of Science;
- 25 papers from international and national journals and conference proceedings with scientific peer review. I find that in its content parameters the scientific production is an adequate theoretical basis of practical and applied activities in the professional career of the candidate so far Assoc. Prof. Dr. Stancheva-Popkostadinova.

I find three relatively autonomous centers around which her research interests gravitate:

In the field of psychosocial research and specifically the theoretical foundations and varieties of procedures for early intervention in children with disabilities and improvement of quality of life.

1. In the field of prevention of violence against children, in the context of certain aspects of its methodology, methods of diagnosis and technologies for therapeutic intervention, in the direction of promoting the public health approach in its implementation;

2. In the field of comparative applied cross-cultural studies in relation to: (1) child-adolescent psychiatry; (2) the quality of care for children and people with disabilities; (3) the prevalence and frequency of child abuse and neglect.

3. Distinguished, with the most significant scientific value and creative presence of the author from the list of scientific publications is the monographic work of Vaska Stancheva-Popkostadinova "Prevention of violence against children-multidisciplinary perspective", ISBN: 978-954-642-952-0. It has a content volume of 116 pages (no bibliography) and presents a "quintessence" of the author's research and practical work as a national coordinator and lead

researcher for Bulgaria in a large-scale research project on child abuse. (Project [FP7-HEALTH-2007-B / 223478] "Balkan Epidemiological Study on Child Violence and Neglect" (2009-2013) <http://becan.eu/>).

Considering the background of professional interests and realized scientific events, the book testifies to the regular efforts of Assoc. Prof. Stancheva-Popkostadinova in her capacity of a contemporary researcher to add new tools in the field of psychosocial practice of children at risk.

In compositional terms, the work includes an introduction, 3 main chapters, arranged in a well thought out logical sequence and a conclusion, where the author summarizes the results of the experience of a practicing researcher shared in his book. The bibliographic reference of the used literature indicates over 171 specialized sources in Bulgarian and foreign languages, including Internet resources. I regard the theoretical basis of work as relevant to the author's design.

Based on a serious volume of theoretical sources, most of them in English, the first part of the presentation originally presents the state of the phenomenon of "violence against children" as a socio-psychological construct. A comprehensive, in-depth and systematic interpretation of violence in the discourse of its historical and conceptual development over the years is presented. The review of the different views on its etiology clearly situates its possible manifestations in the fields of the psychological and social life of man.

With particularly strong practical potential, I distinguish between the text in the second and third parts of the exposition on the prevention of violence against children.

The leading style of the exhibition is its critical research style of the author. Assoc. Prof. Stancheva-Popkostadinova consistently proves the need for a coordinated response to violence against children by providing useful guidance

on the diagnosis and approaches to monitoring and treating child abuse in the context of prevention measures.

The most significant achievements of the author, derived from the content of the exhibition in the monographic work, I find in the following aspects:

1. Not only useful for social work practitioners, but also fascinating for even non-specialists to introduce in the conceptual review of the phenomenon of violence against children.

2. Erudite presentation of risk factors and consequences of childhood violence and clearly differentiated according to the areas of their practical implementation and the specificity of prevention programs.

3. A substantiated analysis of the basic techniques used in the Balkan Epidemiological Study on Violence and Neglect of Children (BECAN) project platform by identifying their psychological significance for the effects of the process.

4. An up-to-date presentation of ideas on the main points of prevention, appropriately drawn from world experience, combined with useful methodological guidance for their implementation.

5. A systematically developed overview of the integrated multisectoral approach for the prevention of violence against children, with a creative interpretation of its theoretical principles and concepts.

6. A model of a coordinated response to child abuse has been developed, including a system for recording surveillance of cases of child abuse and neglect (CAN-MDS).

I believe that the monograph of Assoc. Prof. Stancheva-Popkostadinova adequately responds both to the troublesome problems of the children survivors

of violence and to the requirements for improving the quality of teaching, through its connection with social practice.

The concretization of my overall appreciation for the 37 scientific articles proposed in the List of Publications will be presented differently in three sections, in view of their specific content, as follows:

Topic 1: Scientific articles focusing on social work for children and adults with disabilities (1, 2, 3, 4, 6, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 29, 35, 36)

The scientific publications cited in this section are informative in that they analytically summarize current data on the epidemiology, policies and services of children and adults with intellectual disabilities.

They emphasize both the argumentation of the transition from the biomedical to the social model of disability, which has stimulated the policies, legislation and programs for people with intellectual disabilities adopted in the last few years, as well as the process of deinstitutionalization and development of community services for children and adults with intellectual disabilities in Bulgaria and the Balkans.

Conclusion: In these publications, in a clear and accessible scientific language, Assoc. Prof. Stancheva-Popkostadinova introduces in the complex problematic the methodological issues related to the definitive parameters of the subject area of social work with children and adults with disabilities.

Topic 2: Scientific articles focusing on the play of children with special needs (17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 30, 32, 33, 37)

A review of the scientific articles in this section reveals that Assoc. Prof. Stancheva-Popkostadinova made a successful effort to present in a didactically reduced form the authentic and exhaustively current status of the game as a social space for psycho-correctional influence in children with intellectual

disabilities. I highly appreciate the applied orientation of scientific publications, which undoubtedly increases their usefulness both for the education of students and for professionals in the field of assisting professions.

Conclusion: My overall impression of the articles in this section shapes my conviction for originality and at the same time a balance of the exhibition, which can be nominated as significant among the profiled sources and successfully enhance the quality of training of future specialists in the field of social activities.

Topic 3: Scientific articles focusing on cases of child abuse and neglect (5, 7, 8, 28,34). The scientific publications proposed in this section, the content of which are directly related to the topic of violence and child neglect, adequately serve the purpose of Assoc. Prof. Stancheva-Popkostadinova to provide knowledge of the basic principles, concepts and sociopsychological and diagnostic-transversal diagnostics approach to collecting data on monitoring child victims.

Conclusion: I appreciate the publications in this section for practical contributions. I define her successful attempt to focus the mechanisms of prevention of violence against children in the creation of the Coordinated Response to Violence and Neglect model.

I believe that it is of strategic importance for the effectiveness of the prevention of violence against children.

With undoubted weight in this procedure, I also highlight the scientific production of the candidate included in the "Other Publications" section of the Publications List.

In this sense, I welcome the motivation of Assoc. Prof. Stancheva-Popkostadinova to invest her professional resource in writing books as a co-author and in participating in projects as a member of a research team.

It is in this way that she, as a university teacher, successfully utilizes the goal of students' academic preparation in providing knowledge in the spirit of the contemporary vision for unity between science and practice, but most of all directly contributes to the formation of their professional competences, to be competitive in the labor market.

III. Quotations

Evidence was provided for 26 pcs. citations in world-renowned scientific information databases - Scopus and Web of Science; 24 pcs. citations in monographs and collectives with scientific review, as well as 17 citations in other scientific publications and dissertations.

IV. Major contributions to the applicant's scientific, applied and teaching activities (after each contribution, indicate where it is contained)

From the readings of the scientific production, I came to the conclusion that the candidate Assoc. Prof. Dr. Vaska Stancheva-Popkostadinova has maintained a steady research interest in the years of her work in the areas of:

- early intervention of children with disabilities (publications - 2, 10, 11, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 30, 31, 32, 33, 34);
- prevention of child abuse (publications - I-1, 5, 8, 26, 28, 29, 30, 34);
- comparative scientific studies in the theory and practice of social work (publications - 3, 4, 5, 12, 14, 15, 29, 33, 35, 36, 37).

In summary, I find the following contributing moments:

1. A common trans-disciplinary model for early intervention in children with disabilities has been successfully established. It is based on a specially developed algorithm for dealing with children with intellectual disabilities, which retains its independence despite the limited material and technical resources for Bulgaria and the lack of trained staff to work with children (2, 10, 11, 13, 16, 17, 18 , 19, 20, 22, 23, 24, 25, 30, 31, 32, 33, 34).

2. The application areas of the role of play in the social correctional work with children with special needs are specified by separating the different types of the problematic content, such as anxiety, addictions, crises, behavioral deficits. Early intervention is also linked to the thematic area of play for children with disabilities. (18, 19, 20, 23).

3. A study of the child play process was carried out by involving specialists and scientists from different fields: doctors, pedagogues, psychologists, computer specialists, engineers, ergotherapists, kinesitherapists, and scientific evidence was presented about the role of the “game” in improving the quality of life of children with disabilities and their families (25, 30, 31, 32, 33).

The use of piloted selected computer games and other information and communication technologies for the rehabilitation of children with special needs has been approved. (16, 17, 24, 25).

4. Data on the distribution of cases of child abuse and neglect have been presented and the effectiveness and necessity of applying the public health approach, through the study of risk factors, as well as the problems of professionals in the assisting professions working on cases of child abuse (I-1, 5, 8, 29, 34). The use of the CAN-MDS system in Bulgaria has been proven (34).

IV. Scientific guidance for doctoral students

Assoc. Prof. Vaska Stancheva-Popkostadinova is the scientific advisor of 8 PhD students, two of whom successfully defended their dissertations (in 2017 and 2018).

V. Critical notes and recommendations.

I think that the contributions I have found in the scientific works of Assoc. Prof. Stancheva-Popkostadinova, published after 2005, show in synthesis the accents in the content, didactic and research achievements of her entire scientific production, of course, even more in-depth, detailed and comprehended in the texts of her major rehabilitation work.

Conclusion

On the basis of the stated findings, the result of reading the scientific production, I declare with conviction the position with a positive vote of Assoc. Prof. Vaska Slavcheva Stancheva-Popkostadinova to be awarded the academic position of "Professor".

Date:

03.10.2019

Reviewer:

(Prof. Dr. D. Tasevska)